

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2023

Chișinău

Cu privire la aprobarea proiectului de lege
privind efectuarea decontărilor în numerar

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului proiectul de lege privind efectuarea decontărilor în numerar.

PRIM-MINISTRU

Dorin RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor

Veronica SIREȚEANU

Ministrul justiției

Veronica MIHAILOV-MORARU

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

L E G E

privind efectuarea decontărilor în numerar

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articolul 1. Obiectul de reglementare

Prezenta lege stabilește cadrul normativ de bază privind efectuarea decontărilor în numerar pe teritoriul Republicii Moldova.

Articolul 2. Domeniul de aplicare

(1) Prezenta lege se aplică următoarelor persoane:

- a) persoanelor juridice indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare;
- b) instituțiilor, cu excepția instituțiilor bugetare;
- c) reprezentanțelor permanente și filialelor entităților nerezidente;
- d) organizațiilor necomerciale și reprezentanțelor entităților nerezidente;
- e) persoanelor fizice care desfășoară activitate de întreprinzător;
- f) persoanelor fizice care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției/sănătății;
- g) persoanelor fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător și care cumpără bunuri imobile sau mijloace de transport.

(2) În sensul prezentei legi, termenul de plată înseamnă orice ieșire de mijloace bănești.

Articolul 3. Decontările în numerar

(1) Decontările de către persoanele stabilite la art.2 se efectuează prin virament, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege.

(2) Operațiunile cu numerar prin intermediul prestatorilor de servicii de plată din Republica Moldova se efectuează conform normelor stabilite de Banca Națională a Moldovei.

Articolul 4. Moneda în care se efectuează decontările în numerar

(1) Decontările în numerar se efectuează în moneda națională a Republicii Moldova.

(2) Prin derogare de la alin. (1), efectuarea decontărilor în numerar se efectuează în valută străină conform prevederilor Legii nr. 62/2008 privind reglementarea valutară.

Articolul 5. Depunerea numerarului în conturile bancare/ conturi de plăți

(1) Persoanele stabilite la art. (2) alin. (1) lit. a)-f) sunt obligate să stabilească necesarul de numerar minim pentru efectuarea decontărilor pentru 3 zile lucrătoare.

(2) Numerarul ce depășește necesarul minim stabilit la alin. (1) se depune într-un cont de plăți deschis la prestatorul de servicii de plată în moneda respectivului cont de plăți, cu excepțiile specificate la art. 7 alin. (1) din prezenta lege.

Articolul 6. Limite de efectuare a decontărilor în numerar

(1) Persoanele specificate la art. 2 alin. (1) lit. a- f), sunt în drept:

a) să efectueze, în raport cu alte persoane juridice sau persoane fizice care desfășoară activitate de întreprinzător și/sau profesională în sectorul justiției/sănătății, plăți în numerar în sumă ce nu depășește 100 000 de lei cumulativ lunar. Limitarea sumei nu se aplică pentru depunerea de numerar în conturile deschise la prestatorii de servicii de plată.

b) să efectueze plăți în favoarea unei persoane fizice care nu desfășoară activitate de

întreprinzător, în numerar în sumă ce nu depășește 100 000 lei cumulativ lunar, cu excepțiile specificate la lit. f) și g) din prezentul alineat.

c) să efectueze plăți în favoarea unei persoane fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, în numerar în sumă ce nu depășește 100 000 de lei anual de la predarea deșeurilor și rezidurilor de metale feroase și neferoase, a reziduurilor industriale care conțin metale sau aliaje ale acestora.

d) să efectueze plăți în favoarea unei persoane fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, în numerar în sumă ce nu depășește 100 000 de lei anual de la predarea ambalajului returnabil, a rezidurilor și deșeurilor de hârtie, carton, cauciuc, plastic și de sticlă (cioburi de sticlă), precum și a acumulatorilor electrice uzate.

e) să efectueze plăți în favoarea unei persoane fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, în numerar în sumă ce nu depășește 100 000 de lei anual de la vânzarea producției din fitotehnie și horticultura în formă naturală și a producției din zootehnie în formă naturală, în masă vie și sacrificată.

f) să efectueze plăți sub formă de dividende către toți asociații/acționarii în numerar în sumă ce nu depășește 100 000 de lei anual;

g) să efectueze plăți în temeiul contractelor de împrumut către toți debitorii în numerar în sumă ce nu depășește 100 000 lei anual.

(2) Persoanele specificate la art. 2 alin. (1) lit. f) sunt în drept să încaseze plăți în numerar pentru serviciile prestate de la un beneficiar de servicii sau reprezentant al acestuia în sumă ce nu depășește 100 000 lei anual.

(3) Persoanele specificate la art. 2 alin. (1) lit. g) sunt în drept să efectueze achitarea în numerar pentru bunul imobil/mijlocul de transport procurat doar dacă valoarea de procurare nu depășește 300 000 lei, inclusiv în situația în care achitarea are loc în rate.

Articolul 7. Efectuarea decontărilor în numerar nelimitat

(1) Prin derogare de la prevederile art. 3 al prezentei legi, persoanele specificate la art. 2 alin. (1) lit. a- f) sunt în drept să efectueze achitarea în numerar nelimitat în următoarele cazuri:

a) retribuirea muncii și altor plăți generate în temeiul relațiilor de muncă;

b) onorarea obligațiilor față de bănci;

c) efectuarea decontărilor cu instituțiile și autoritățile publice;

d) cauțiuni, garanții, alte plăți în cadrul cauzelor penale efectuate către instituțiile și autoritățile publice;

e) achitarea obligațiilor fiscale, plăților, amenzilor față de bugetul public național.

(2) Persoanele specificate la art. 2 alin. (1) lit. a- f) sunt în drept să păstreze în casierie numerarul extras pentru efectuarea plăților menționate la alin. (1) numai pe un termen de cel mult 5 zile lucrătoare, inclusiv ziua eliberării numerarului din conturile bancare/conturile de plăți.

Articolul 8. Condițiile de eliberare a numerarului din casieria entității

(1) Persoanele specificate la art. 2 alin. (1) lit. a- f) eliberează numerar spre decontare pentru cheltuieli operaționale și de gospodărire în termene, stabilite de conducătorii acestora, dar nu mai mult de 15 zile.

(2) Numerarul neutilizat, eliberat spre decontare, trebuie să fie restituit în casieria entității în termen de 5 zile lucrătoare după expirarea termenului pentru care a fost eliberat.

(3) Persoanele care au primit numerar spre decontare sunt obligate să prezinte în contabilitatea entității o dare de seamă, cu anexarea actelor confirmative, privind sumele utilizate.

(4) Eliberarea de numerar spre decontare aceleiași persoane se efectuează numai cu condiția prezentării dării de seamă complete asupra sumelor eliberate anterior spre decontare.

(5) Persoana responsabilă eliberează banii numai persoanei indicate în documentul primar de plată. Dacă banii se eliberează printr-o procură, întocmită în modul stabilit, în textul dispoziției, după numele, prenumele, patronimicul și codul fiscal al primitorului, persoana responsabilă indică numele, prenumele, patronimicul și codul fiscal al persoanei care primește banii prin procură.

Articolul 9. Sancțiunile aplicabile

(1) Persoanelor specificate la art.2 alin. (1) lit. a)-f), care efectuează plăți în numerar în sumă ce depășește plafonul stabilit de prevederile prezentei legi, Serviciul Fiscal de Stat aplică amendă în mărime de la 7% până la 15% din suma achitată în numerar cu depășirea limitei stabilite.

(2) Pentru nerestituirea, restituirea cu întârziere a numerarului în casieria entității care a eliberat numerar, Serviciul Fiscal de Stat aplică persoanei care a eliberat numerar amendă în mărime de la 0,1% până la 0,3% pentru fiecare zi de întârziere, dar nu mai mult de 35% din suma nerestituită/restituită cu întârziere, pentru fiecare caz separat.

(3) Persoanelor specificate la art. 2 alin. (1) lit. f), care încasează plăți în numerar în sumă ce depășește plafonul stabilit de prevederile prezentei legi, Serviciul Fiscal de Stat aplică amendă în mărime de la 7% până la 15% din suma încasată în numerar cu depășirea limitei stabilite.

(4) Persoanelor specificate la art.2 alin. (1) lit. g), pentru efectuarea achitării în numerar în sumă ce depășește cumulativ plafonul stabilit de prevederile prezentei legi, Serviciul Fiscal de Stat aplică amendă în mărime de la 7% până la 15% din suma achitată în numerar cu depășirea limitei stabilite.

(5) Persoanelor specificate la art.2 alin. (1) lit. a)-f), care nu respectă prevederile art. 5 sau ale art. 7 alin. (2) din prezenta lege, Serviciul Fiscal de Stat aplică amendă în mărime de la 500 pînă la 5000 lei.

Articolul 10. Controlul respectării prevederilor prezentei legi

(1) Controlul respectării prevederilor prezentei legi se efectuează de către Serviciul Fiscal de Stat.

(2) Termenul de prescripție pentru verificarea corectitudinii respectării prevederilor prezentei legi este de cel mult 4 ani de la data efectuării-încasării plății în numerar.

(3) Persoanele sancționate în temeiul prezentei legi beneficiază de o reducere de 50% din suma amenzii dacă, în termen de 3 zile lucrătoare din momentul aducerii la cunoștință a deciziei asupra cazului de încălcare fiscală, achită 50% din suma amenzii stabilită conform deciziei Serviciului Fiscal de Stat.

Articolul 11. Comisoane aplicate pentru efectuarea decontărilor prin virament

Comisoanele sau alte plăți percepute de prestatorii de servicii de plată, care desfășoară activitate pe teritoriul Republicii Moldova, pentru tranzacțiile efectuate între persoane fizice conform art. 6 alin. (3) din prezenta lege, nu pot depăși 0,1% din sumă tranzacționată prin virament, inclusiv pentru extragerea de numerar.

Articolul 12. Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Odată cu intrarea în vigoare a prezentei legi:

a) Legea nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi:

1) La articolul 6, textul: să efectueze în raport cu întreprinderi plăți în numerar în sumă ce nu depășește 10 000 de lei pentru fiecare tranzacție, dar nu mai mult de 100 000 de lei lunar; să încaseze de la cetățeni plăți în numerar în sumă ce nu depășește 100 000 de lei pentru fiecare tranzacție pentru bunurile sau serviciile comercializate;” se exclude.

2) Art. 10 pct. 5 se abrogă.

b) Art.293 din Codul contravențional se abrogă.

(3) Până la intrarea în vigoare a prezentei legi, Guvernul:

a) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în concordanță cu prezenta lege;

b) va elabora actele normative necesare executării prezentei legi.

Președintele Parlamentului

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul de Lege privind efectuarea decontărilor în numerar

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului.
Autorul proiectului este Ministerul Finanțelor.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite.
Proiectul de Lege privind efectuarea decontărilor în numerar urmărește instituirea unui cadru normativ care să reglementeze normele de efectuare a tranzacțiilor în numerar și să ofere posibilitatea de a pune în aplicare măsuri efective și proporționate în vederea diminuării riscurilor de comitere a încălcărilor cu utilizarea numerarului. Reducerea numerarului și orientarea spre efectuarea plăților prin virament reprezintă o acțiune cu efecte pozitive asupra dezvoltării economice, asigurând creșterea transparenței și securității prin sporirea posibilităților de monitorizare și combatere a evaziunii fiscale, combaterea factorului negativ de generare a concurenței neloiale. În Republica Moldova există potențial pentru dezvoltarea plăților fără numerar, luând în considerație că tehnologiile avansate asigură dezvoltarea economiei digitale și utilizarea unor soluții optime și rapide de efectuare a plăților.
3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
Proiectul de lege nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi.
Prevederile proiectului se vor aplica următoarelor persoane: a) persoanelor juridice indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare; b) autorităților/instituțiilor, cu excepția autorităților/instituțiilor bugetare; c) reprezentanțelor permanente și filialelor entităților nerezidente; d) organizațiilor necomerciale și reprezentanțelor entităților nerezidente; e) persoanelor fizice care desfășoară activitate de întreprinzător; f) persoanelor fizice care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției /sănătății; g) persoanelor fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător și care cumpără/vînd bunuri imobile sau mijloace de mijloace de transport. Principalele prevederi ale proiectului vizează: - instituirea obligației pentru persoanele prenotate de a preda prestatorilor de servicii de plată ce le deservesc toate surplusurile de numerar ce depășesc necesarul minim pentru efectuarea decontărilor pentru următoarele 3 zile lucrătoare, cu unele excepții. - stabilirea cazurilor permissive de efectuare a decontărilor în numerar nelimitat, și anume: a) retribuirea muncii și altor plăți generate în temeiul relațiilor de muncă; b) onorarea obligațiilor față de bănci; c) efectuarea decontărilor cu instituțiile și autoritățile publice; d) cauțiuni, garanții, alte plăți în cadrul cauzelor penale efectuate către instituțiile și autoritățile publice; e) achitarea obligațiilor fiscale, plăților, amenzilor față de bugetul public național. - stabilirea condițiilor de eliberare a numerarului din casieria entității și a sancțiunilor aplicabile pentru nerespectarea prevederilor propuse.

- limitarea comisioanelor aplicate pentru efectuarea decontărilor prin virament, în scopul echilibrării sarcinii create de obligativitatea efectuării tranzacțiilor prin virament. Astfel, este prevăzut că, comisioanele sau alte plăți percepute de prestatorii de servicii de plată din Republica Moldova, care desfășoară activitate pe teritoriul Republicii Moldova pentru tranzacțiile efectuate între persoane fizice conform art. 6 alin. (3) din proiectul propus nu pot depăși 0,1% din sumă tranzacționată prin virament, inclusiv pentru extragerea de numerar.

Concomitent, conform proiectului propus, prevederile acestuia urmează să intre în vigoare la expirarea a 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, termenul dat fiind stabilit în calitate de normă preparatorie pentru persoanele ce cad sub incidența proiectului de Lege propus

5. Fundamentarea economico-financiară.

Implementarea proiectului de lege nu implică cheltuieli financiare și alocarea de mijloace financiare din contul bugetului de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare.

Odată cu intrarea în vigoare a legii respective, vor fi abrogate normele din Legea nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi ce prevăd limitele de utilizare a numerarului, precum și art.293 din Codul contravențional, ce reglementează sancțiunea aferentă.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului.

Potrivit art.32 din Legea 100/2017 privind actele normative, precum și în scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional consultării publice.

8. Constatările expertizei anticorupție.

Potrivit art.35 din Legea 100/2017, proiectul de lege urmează să fie remis Centrului Național Anticorupție pentru a fi supus expertizei anticorupție.

9. Constatările expertizei juridice.

Potrivit art.37 din Legea nr.100/2017 privind actele normative, proiectul de lege urmează a fi remis Ministerului Justiției pentru efectuarea expertizei juridice.

10. Constatările expertizei de compatibilitate.

Nu este necesară expertiza de compatibilitate deoarece proiectul nu are ca scop armonizarea legislației naționale la cea a Uniunii Europene.

11. Constatările altor expertize.

Conform art. 1 din Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, proiectele de acte normative din sectorul financiar sunt exceptate de la efectuarea analizei impactului de reglementare asupra activității de întreprinzător.

MINISTRU

Veronica SIREȚEANU

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

11 august 2023 nr. 14-03/115/1202

La nr. _____

Referitor la înregistrarea proiectului de Lege privind efectuarea decontărilor în numerar

Cancelaria de Stat
e-mail: cancelaria@gov.md

CERERE
privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat a proiectelor de acte ale Guvernului

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	Proiectul de Lege privind efectuarea decontărilor în numerar
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Finanțelor
3.	Justificarea depunerii cererii	Proiectul urmărește instituirea unui cadru normativ care să reglementeze normele de efectuare a tranzacțiilor în numerar și să ofere posibilitatea de a pune în aplicare măsuri efective și proporționate în vederea diminuării riscurilor de comitere a încălcărilor cu utilizarea numerarului.
4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	Ministerul Justiției; Centrul Național Anticorupție; Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării; Banca Națională a Moldovei; Serviciul Fiscal de Stat; Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor.
5.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile
6.	Persoana responsabilă de promovarea proiectului	Vacarciuc Anna, Consultant superior, Direcția reglementarea sectorului financiar, tel. 022 26 27 61, e-mail: anna.vacarciuc@mf.gov.md Moraru Irina, Direcția generală expertiză juridică, Serviciul Fiscal de Stat, tel. 022 82 33 98, e-mail: irina.moraru@sfs.md
7.	Anexe	1. Proiectul HG pentru aprobarea proiectului de Lege; 2. Nota informativă.

Ministru

Veronica SIREȚEANU

Executor: Vacarciuc Anna
tel.: 022-26-27-61
e-mail: anna.vacarciuc@mf.gov.md